

JUISTE RASSENKEUZE BELANGRIJK UITGANGSPUNT VOOR SUCCESSVOLLE BIETENTEELT

Onlangs is de Brochure Suikerbietenzaad 2019 gepubliceerd waarin de gegevens van diverse nieuwe rassen zijn opgenomen. Deze brochure is een jaarlijkse uitgave van Suiker Unie en IRS. Deze bevat zowel informatie over de rassen die opgenomen zijn in de Aanbevelende Rassenlijst voor 2019 van CSAR als van rassen die twee of drie jaar zijn onderzocht en (nog) niet op de Aanbevelende Rassenlijst staan. Van enkele rassen die pas twee jaar zijn onderzocht is beperkt zaad verkrijgbaar. De officiële beproeving van deze rassen is nog niet afgesloten, maar er is al wel op kleine schaal praktijkervaring mee op te doen.

Voor een geslaagde bietenteelt is het essentieel dat u de juiste keuze maakt voor de benodigde resistentie. De keuze hangt af van de mogelijke ziekten en plagen op het bietenperceel. Vooral de kans op aanwezigheid van rhizoctonia, bietencystealtjes en/of varianten van het rhizomanievirus zijn belangrijk.

Blinkers in het veld zijn te herkennen aan het steile en lichtgroene blad. De standaard rhizomanieresistentie wordt hier doorbroken door varianten van het rhizomanievirus. Zag u dit beeld bij uw vorige teelt of in uw regio, kies dan een ras met aanvullende rhizomanieresistentie.

Resistentie aanbeveling

Om telers te helpen bij het maken van de juiste keuze wordt vanaf dit jaar bij de digitale zaadbestelling via het ledenportaal van Suiker Unie/Cosun een aanbeveling gegeven voor de benodigde resistentie(s) op basis van gegevens die over het perceel bekend zijn. Daarbij krijgen telers dan automatisch de rassen met de aanbevolen resistentie(s) in beeld. Er blijft echter keuzevrijheid

voor telers: indien gewenst kan afgeweken worden van de aanbeveling en kan een keuze gemaakt worden uit alle beschikbare rassen. Let ook op de juiste keuze voor de zaadbehandeling (zie kader 'Hoog aandeel pillenzaad met Force in de vroegbestelling').

Bietencystealtjesresistentie al snel rendabel

Bij de geringste aanwezigheid van bietencystealtjes is de keuze voor een bietencystealtjesresistent ras al snel gerechtvaardigd. Er zijn maar liefst vijf nieuwe rassen in deze categorie opgenomen: Tessilia KWS, Lonneka KWS, BTS 3480 N, Kinga en Fortnox. Alleen als u er zeker van bent dat er geen bietencystealtjes op uw perceel voorkomen dan kunt u een standaard rhizomanieras

Slapende bieten in het perceel als gevolg van aantasting van de wortels door bietencystealtjes. De beste bietencystealtjesresistente rassen presteren zowel goed op besmette als niet-besmette percelen.

kiezen en daarmee ook op de zaadkosten besparen. Nieuw zijn hier de rassen BTS 6405 en BTS 4235.

Rhizoctonia en/of bietencysteaaltjes

Heeft u mais, bolgewassen of groenten in de rotatie met bieten of komt rhizoctonia in uw regio voor dan wordt het sterk aanbevolen om een rhizoctoniaresistent ras te kiezen. Het ras BTS 4190 RHC is nieuw in dit segment. De resistentie is partieel, dat wil zeggen dat bij hoge ziektedruk ook bij resistente rassen wortelrot kan optreden. Verwacht u een hoge ziektedruk op uw perceel (bijvoorbeeld omdat er bij de vorige teelt rotte bieten zijn aangetroffen) kies dan voor een ras met een zeer goede of goede resistentie. Als tevens bietencysteaaltjes voorkomen kunt u het beste kiezen voor een rhizoctoniaresistent ras met tevens resistentie tegen bietencysteaaltjes.

Aanvullende rhizomanieresistentie

In steeds meer regio's in Nederland worden rhizomaniesymptomen in de bieten waargenomen die deels ook leiden tot lage suikergehalten en tegenvallende opbrengsten. De standaard rhizomanieresistentie wordt op deze plaatsen doorbroken door aanwezige nieuwe varianten van het rhizomanievirus. Het ziektebeeld is zowel bovengronds (blinkers) als ondergronds (baardvorming en donkere vaatbundels) te herkennen. Het wordt aanbevolen om een ras met aanvullende rhizomanieresistentie te kiezen op percelen waar bij de vorige teelt meer dan 2-5% blinkers in de bieten te zien waren of als resistentiedoorbraak op een nabijgelegen perceel of in de regio voorkomt. In elke resistentie categorie is een ras met aanvullende rhizomanieresistentie verkrijgbaar (Shanina KWS, BTS 2345 N of Urselina KWS).

Een ras met een goede rhizoctoniaresistentie is een belangrijke voorwaarde om wortelrot door rhizoctonia te voorkomen.

Helaas zijn er dit jaar geen nieuwe rassen op de Aanbevelende Rassenlijst gekomen met aanvullende rhizomanieresistentie. De komende jaren worden wel nieuwe rassen met deze eigenschap verwacht.

Let na resistentie op hoge financiële opbrengst

Heeft u de juiste resistentie keuze gemaakt, dan luidt het advies om binnen deze categorie te kiezen voor een ras met een hoge financiële opbrengst. In het cijfer voor financiële opbrengst zijn suikergehalte, WIN en tarra verrekend en dit geeft voor de meeste situaties een goede indicatie van het rendement van een ras.

Martijn Leijdekkers

Hoog aandeel pillenzaad met Force in de vroegbestelling

Door het verbod op neonicotinoïden kunt u in 2019 geen gebruik meer maken van pillenzaad met Sombbrero of Poncho Beta (speciaal pillenzaad). Bij de zaadbestelling kunt u nu kiezen voor pillenzaad met Force. Dit is een ander insecticide met een minder brede en minder goede werking op insecten in vergelijking met Sombbrero of Poncho Beta. Bij de vroegbestelling is er vaker pillenzaad met Force besteld dan verwacht. Mogelijk zijn de verwachtingen van de werking van Force te hoog.

Force heeft alleen een bodemwerking en is niet systemisch, zoals Sombbrero of Poncho Beta dat wel waren. Dit betekent dat de plant Force niet opneemt en het dus geen effect

heeft op blad insecten, zoals bladluizen, bietenvliegen en bovengrondse bietenkevers.

Het insecticide werkt wel op bodeminsecten die in de buurt komen van het behandelde zaad, zoals ondergrondse bietenkevers, ritnaalden en springstaarten. Hierop is de werking overigens ook minder goed dan de neonicotinoïden.

Meer informatie over de invloed op insecten en het advies voor het gebruik van Force, kunt u vinden in Hoofdstuk 10.3 van de Teelthandleiding (www.irs.nl/teelthandleidingForce).

Elma Raaijmakers